

Növényvédelmi tevékenységek a gyümölcsösben áprilisban

Автор(и): ас. Кирил Кръстев, Институт по декоративни и лечебни растения – София

Дата: 14.04.2025 *Брой:* 4/2025

Az április gyakori csapadéka kedvező feltételeket teremt számos gombabetegség fertőzési hátterének növekedéséhez gyümölcsfákon – virágrothadás (korai barna rothadás), varasodás, lyukas foltosság és egyebek. A gyümölcsnövényeken előforduló kártevők közül sokan – levéltetvek, pajzstetvek és mások – 2–3 vagy több generációval rendelkeznek, és egyes betegségek – alma és körte varasodás, lisztharmat, csonthéjasok lyukas foltossága, barna rothadás stb. – fertőzései a csapadéktól függően a vegetációs időszak alatt sokszor ismétlődnek.

A betegségek és kártevők erős elterjedésének megelőzése érdekében szükséges a kártevők első generációjának egyedszámát a lehető legkisebbre csökkenteni, valamint a betegségek elsődleges fertőzéseit

korlátozni. Ez időben és jól szervezett április védekezéssel érhető el, amikor azok fejlődése megkezdődik.

A gyümölcsnövények szezonális védelmét legnagyobb mértékben az áprilisban végzett növényvédelmi tevékenységek hatékonysága határozza meg. Azoknál a kártevőknél – szilva levéldarázs és mások –, amelyek évente egy generációval fejlődnek, és azoknál a betegségeknél – vörös levélfoltosság és mások –, amelyeknél nincs másodlagos fejlődési ciklus, az áprilisban végzett növényvédelmi kezelések teljes mértékben megoldják a gyümölcsnövények tőlük való védelmének kérdését.

Áprilisban a növényvédő permetezések végzésére kedvezőbb feltételek a második tíznapos időszak elején és végén, valamint a harmadik tíznapos időszak második felében várhatók.

A harmadik tíznapos időszak első felében fokozott jégesőveszély várható. A jégeső által károsított gyümölcsfákat első adandó alkalommal réztartalmú gombaölő szerekkel kell kezelni, hogy csökkentsék a kórokozók másodlagos fertőzéseinek kockázatát.

Gyümölcscsemetekertben

Lisztharmat almafán (Podosphaera leucotricha): lisztes fehér gomba bevonat a fiatal leveleken és hajtáscsúcsokon

Az el nem fogadott rüggyű és a rüggyefakadás időszakában lisztharmattal fertőzött oltványos alma csemeték eltávolítása.

Ha még nem történt meg, az anyaültvényekben lévő alma, körte és birs alanyokat, valamint a csemetekertben lévő alma és körte oltványos csemetéket réztartalmú szerekkel permetezik – 1%-os bordói lé, Funguran OH 50 WP – 150–250 g/da, Champion WP – 0,3%, Copper Key – 180–300 g/da varasodás, szürke levélfoltosság, barna levélfoltosság, tűzelhalás stb. ellen.

A rózsaszínű alma levéltetű (Dysaphis plantaginea), amely az utóbbi években tömegesen szaporodott és az alma fő levéltetűje, összegöndörödött, deformált leveleket okoz. Nyáron a tetvek elhagyják az almafát. A tünetek azonban sokáig láthatók maradnak.

A levélevő hernyók, levéltetvek, gyapjas alma levéltetű, körte levéltetű, ormányosok, alma virágormányos megjelenése esetén deltametrin hatóanyagú rovarölő szert adnak a gombaölőhöz – Deka EC – 30–50 ml/da, Decis 100 EC – 7,5–12,5 ml/da, Delmur – 50 ml/da, Meteor – 0,06–0,09%.

Lisztharmat megjelenése esetén alma és őszibarack oltványos csemetéken csemetekertben kéntartalmú szerrel permeteznek – Sulphur WG 600 g/da, Solfo 80 WG – 750 g/da vagy az alábbi szerekkel – Systane 20 EW – 0,03%, Luna Experience – 50–75 ml/da, Flint Max 75 WG – 0,02%.

A meggy és cseresznye oltványos csemeték levelein először megjelenő levélfoltosság (cylindrosporiasis) esetén csemetekertben, valamint a cseresznye és magláb alanyokon magvetőben Syllit 544 SC – 125 ml/da vagy Karamat 2,5 EW – 300 ml/da permetezéssel védekeznek. Ha a kártevők egyedszáma meghaladja a gazdasági kárküszöböt (EIL), a levélevő rovarok, levéltetvek, csonthéjas levéldarázs, ormányosok elleni oldathoz deltametrin hatóanyagú rovarölőt adnak – Deka EC – 30–50 ml/da, Decis 100 EC – 7,5–12,5 ml/da, Delmur – 50 ml/da, Meteor – 0,06–0,09%.

Gyümölcsültetvényekben

Kivágják a lisztharmattal fertőzött hajtásokat, amelyeket az almafák téli metszése során nem vettek észre. Felismerik azokat a későn fertőzött rügyeket is, amelyek az előző évben fertőződtek meg, külsőleg szinte nem különböznek az egészségesektől, és a téli metszés során észrevétlen maradtak.

Az előző évben megjelölt almafákat, amelyek termését parás foltosság károsítja, bóraxszal trágyázzák (talajba történő alkalmazás – 2–3 kg/da vagy levéli – 0,25–0,5%) vagy más, bórban gazdag műtrágyával.

A szőrös és a bűdösbogarak virágzás alatti ellenőrzésére kék ragadós feromoncsapdákat, levágtatott tetejű, vízzel és ecettel töltött kék műanyag kannákat, amelyeket az ágakra helyeznek, valamint kék medencéket vízzel és ecettel a sorok között állítanak fel. Ha még mindig fennáll a termésvesztés veszélye, estefelé permetezhetnek széles spektrumú kontakt rovarölővel – Sumicidin 5 EC (0,02%), Aficar 100 EC (15 ml/da), Efcymerin 10 EC (15 ml/da) vagy másokkal.

Kis csíkos ambróziabogár

A kéregbogarak viszonylag korlátozott elterjedésűek gyümölcsfák kártevőiként, és leggyakrabban régi, elhagyatott vagy fiziológiailag legyengült ültetvényekben fordulnak elő, bogyóközökben is megjelenhetnek elsődleges kártevőkként.

A kéregbogarak elleni védekezéshez a gyümölcsnövények törzsét és vastag ágait hosszabb maradóhatású, széles spektrumú kontakt rovarölővel kezelik – Decis 100 EC (7,5–12,5 ml/da), Karate Zeon 5 CS (15 ml/da), Sumi Alpha 5 EC (0,02%) vagy másokkal. A vegyi védekezés csak a törzseket elhagyó kifejlett nőstények ellen végezhető. Generációnként két kezelést alkalmaznak. Általában a második generáció egybeesik a betakarítás időpontjával; ezért a védekezés főként az első generációra összpontosul – különösen a kis ambróziabogár esetében.

A hónap második tíznapos időszaka körül fajspecifikus feromoncsapdákat helyeznek el, egymástól 120–160 m távolságra, hogy meghatározzák a almamoly, szilvamoly és keleti gyümölcsmoly rajzásának kezdetét, csúcsát és végét.

Ha a sárgabarack ültetvények virágzása még nem fejeződött be, virágrothadás (korai barna rothadás) ellen kezelik az alábbi szerekkel – Score 250 EC (0,02–0,03%), Systane 20 EW (0,025–0,03%), Difcor 250 EC (20 ml/da), Chorus 50 WG (45–50 ml/da).

A sárgabarack első virágzás utáni permetezését közvetlenül a sziromhullás után végzik captan alapú gombaölővel – Captan 80 WG (150–180 g/da), Merpan 80 WG (225 g/da), Scab 80 WG (180–210 g/da) lyukas foltosság, barna rothadás ellen, és deltametrin hatóanyagú rovarölővel – Deka EC – 30–50 ml/da, Decis 100 EC – 7,5–12,5 ml/da, Delmur – 50 ml/da, Meteor – 0,06–0,09% ormányosok, őszibarack hajtáskárttevő, levélevő hernyók, laposfejű szú ellen.

A sárgabarack második virágzás utáni permetezését az első után 10–12 nappal végzik ugyanazokkal a vegyszerekkel, ugyanazok ellen a betegségek és kártevők ellen.

A sárgabarackfák harmadik virágzás utáni permetezését a második után 10–12 nappal végzik captan alapú gombaölővel – Captan 80 WG (150–180 g/da), Merpan 80 WG (225 g/da), Scab 80 WG (180–210 g/da) lyukas foltosság, barna rothadás, gnomonía ellen és deltametrin hatóanyagú rovarölővel – Deka EC – 30–50 ml/da, Decis 100 EC – 7,5–12,5 ml/da, Delmur – 50 ml/da, Meteor – 0,06–0,09% Anarsia és keleti gyümölcsmoly, valamint egyéb rovarok ellen.

Közvetlenül a sziromhullás után az őszibarackot Captan 80 WG (150–180 g/da) vagy Merpan 80 WG (225 g/da) permetezéssel kezelik lyukas foltosság és barna rothadás ellen, lisztharmat megjelenése esetén pedig az alábbi szerekkel – Sulphur WG (600 g/da), Solfo 80 WG (750 g/da), Difcor 250 SC (20 ml/da) és deltametrin hatóanyagú rovarölővel – Deka EC – 30–50 ml/da, Decis 100 EC – 7,5–12,5 ml/da, Delmur – 50 ml/da, Meteor – 0,06–0,09% őszibarack hajtáskárttevő (Anarsia), levéltetvek, levélevő